

[Viggo Starcke.]

fortsat vil blive forhindret også indenfor planerne om et nordisk fællesmarked; jeg håber, at det ikke skal blive skærmbret for en nordisk protektionisme. Vi har endelig anbefalet et sikkert pengevæsen, og vi vil igen takke den højtærede statsminister for den erklæring, han afgav forleden dag om, at der ikke tilsigtes nogen nedskæring af kronens værdi. Vi har anbefalet et skattestop. Det, der hidtil er sket, er, at de afgørende skatter ikke er blevet forhøjet. Vi har anbefalet, at grundskylden rykker ind i billedet dels som penge-sanerende foranstaltning, dels som foranstaltning til nedsættelse af andre skatter. Grundskyldskommissionen har for få dage siden afgivet betænkning med en flertalsindstilling om de principielle linier, tiltrådt af socialdemokratiets, det radikale venstres og retsforbundets repræsentanter og desuden af repræsentanter for husmændene, lejerne, vurderingsekspertene og økonomerne i kommissionen; den går ud på, at der skal tilstræbes gennemførelse af fuld grundskyld til nedsættelse af andre skatter. Herigennem åbner der sig for første gang i lange tider muligheder for at opnå en virkelig skatnedsættelse. I „Social-Demokraten“ for i dag findes der et referat af husmandsforeningernes bestyrelsesmøde i går med overskriften „Husmændene giver tilslutning til fuld grundskyld“. Deri står — jeg beder om tilladelse til et kort citat —:

„.... at arbejdet for denne betydningsfulde reform nu er så vidt, at lovgivning kan virkeliggøre den. Bestyrelsen tilslutter sig betænkningens hovedsynspunkt, at den fulde grundrente inddrages til afløsning af de på arbejde og forbrug tyngende skatter, og anbefaler en snarlig gennemførelse af lovforslag i overensstemmelse hermed.“

Der har været planer fremme om en ændring af den amtskommunale beskatning — særlig fra venstres, men også fra de konservatives side har man peget på noget sådant — efter det princip, at jo dårligere en mand udnytter sin jord, des lavere skat skal han betale. Denne udvikling vil kunne bremses, når grundskylden forhåbentlig snart rykker ind i billedet. Man har i den senere tid ofte diskuteret den udbredte tendens til skattesnyderi; også den højtærede

finansminister har talt derom. Det er en meget betydningsfuld ting, som må fremhæves, når man taler om grundskyld, at det er den eneste skat, der ikke kan snydes med, fordi grundværdierne ligger offentligt fremme; enhver kan se dem, enhver kan skønne over dem, vurdere dem og sammenligne med naboens eller med tilsvarende beliggende jord.

Man har talt om, at opsparingen skal fremmes. Se, normalt er opsparing en forudsætning for formuedannelse, men formuedannelse kan også finde sted gennem tilegnelse af midler, som ikke skyldes arbejde og produktion; det må formentlig være forklaringen på det påfaldende fænomen, at den skattepligtige formue er sådan fordelt, at de 5/10, halvdelen, ejes af 5 pct. af skatteborgerne; resten, de 4/10, ejes af 20 pct. af skatteborgerne, og de 75 pct. af skatteborgerne ejer kun 1/10 af formuen. Dette er ikke noget gyldigt udtryk for menneskenes produktive indsats eller deres sociale værdifuldhed, men kan kun finde sin forklaring i den bestående sociale uretfærdighed.

Ifølge grundloven må skatter kun pålignes ved lov, men der finder i vort samfund en uhyre stor privat beskatning sted uden lovhjæmmel. Der er tilegnelsen af den grundrente, samfundet skaber, og som alle brugere og lejere af jorden må betale som tribut til dem, der er i stand til at udnytte disse rettigheder. Der er endvidere en privat beskatning i ly af toldbeskyttelse, en privat beskatning, som kan kapitaliseres og omsættes gennem aktiekurserne. En lignende rettighed findes i de endnu bestående restriktioner og deponeringsordninger. En af de afgørende skillelinier i dansk politik burde være, hvilket mål man sigter på at nå ved sin politik. Oprindeligt var den teoretiske socialismes mål statssocialisme, hvor både det, som samfundet skaber i den samfundsskabte jordværdi, og det, som de private skaber med deres arbejde, skulle tilhøre staten. Overfor denne teoretiske socialisme står venstre og konservative.

I den hidtil førte praktiske politik har venstre og konservative mærkeligt nok haft den opfattelse, at det, som samfundet skaber, skal private mennesker have lov til at tilegne sig, og af det, som private mennesker skaber, skal staten gennem en større eller mindre, vilkårlig skattelovgivning have